

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA 92/91/EEZ

od 3. studenoga 1992.

o minimalnim zahtjevima za poboljšanje zaštite sigurnosti i zdravlja radnika u industriji vađenjem minerala bušenjem (jedanaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)

(SL L 348, 28.11.1992., str. 9)

Promijenila:

Službeni list

	br.	stranica	datum
► <u>M1</u> Direktiva 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007.	L 165	21	27.6.2007

▼B**DIREKTIVA VIJEĆA 92/91/EEZ****od 3. studenoga 1992.**

o minimalnim zahtjevima za poboljšanje zaštite sigurnosti i zdravlja radnika u industriji vađenjem minerala bušenjem (jedanaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 118.a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾ izrađen nakon savjetovanja s Komisijom za sigurnost i zdravlje u rudarskoj i drugim ekstraktivnim industrijama,

u suradnji s Europskim parlamentom ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da članak 118.a Ugovora o EEZ-u predviđa da Vijeće pomoću direktiva usvaja minimalne uvjete za poticanje poboljšanja, posebno u radnom okruženju, radi osiguranja više razine zaštite sigurnosti i zdravlja radnika;

budući da se sukladno tom članku tim direktivama mora izbjeći uvođenje administrativnih, financijskih i pravnih ograničenja koja bi sprečavala osnivanje i razvoj malih i srednjih poduzeća;

budući da je poboljšanje sigurnosti radnika te higijene i zdravlja pri radu cilj koji ne smije biti podređen isključivo ekonomskim razlozima;

budući da se Direktiva Vijeća 89/654/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima na gradilištima (prva pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ ⁽⁴⁾) ne primjenjuje na ekstraktivne industrije;

budući da je usklađenost s minimalnim zahtjevima, kojima se osigurava veća razina sigurnosti i zdravlja pri radu u industrijama vađenja minerala bušenjem, ključna za osiguranje sigurnosti i zdravlja radnika;

budući da su industrije vađenja minerala bušenjem djelatnosti kod kojih je vjerojatna izloženost radnika posebno visokom stupnju rizika;

⁽¹⁾ SL C 32, 7.2.1991., str. 7.

⁽²⁾ SL C 280, 28.10.1991., str. 79.; i SL C 241, 21.9.1992., str. 88.

⁽³⁾ SL C 191, 22.7.1991., str. 34.

⁽⁴⁾ SL L 393, 30.12.1989., str. 1.

▼B

budući da je ova Direktiva pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu ⁽¹⁾; budući da se odredbe te Direktive stoga u potpunosti primjenjuju na industrije vađenja minerala bušenjem, ne dovodeći u pitanje strože i/ili posebne odredbe iz ove Direktive;

budući da ova Direktiva predstavlja praktični doprinos stvaranju socijalne dimenzije unutarnjeg tržišta,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

*Članak 1.***Predmet**

1. Ovom Direktivom, koja je jedanaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ, propisuju se minimalni zahtjevi zaštite sigurnosti i zdravlja radnika u industriji vađenja minerala bušenjem, utvrđenima u članku 2. točki (a).

2. Odredbe Direktive 89/391/EEZ u potpunosti su primjenjive na područje iz stavka 1., ne dovodeći u pitanje strože i/ili posebne odredbe iz ove Direktive.

*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive:

(a) *industrije vađenja minerala bušenjem* znači sve industrije koje obavljaju:

— vađenje, u strogom smislu riječi, minerala bušenjem bušotina, i/ili

— iskopavanje s ciljem takvog vađenja,

i/ili

— pripremu ekstrahiranih materijala za prodaju, isključujući djelatnosti obrade ekstrahiranih materijala;

(b) *radno mjesto* znači čitavo područje na kojem se nalaze mjesta rada za neposredne i pomoćne djelatnosti i objekti u industrijama vađenja minerala bušenjem, uključujući prostore za smještaj, kada je on osiguran, do kojih radnici imaju pristup prilikom obavljanja rada.

⁽¹⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

▼B

ODJELJAK II.

OBVEZE POSLODAVACA*Članak 3.***Opće obveze**

1. U svrhu očuvanja sigurnosti i zdravlja radnika, poslodavac poduzima potrebne mjere, kojima osigurava da:

- (a) su radna mjesta tako osmišljena, napravljena, opremljena, stavljena u pogon, korištena i održavana, da radnici mogu obavljati posao koji im je dodijeljen bez ugrožavanja svoje sigurnosti i/ili zdravlja i sigurnosti i/ili zdravlja drugih radnika;
- (b) se korištenje radnih mjesta, kada su na njima prisutni radnici, odvija pod nadzorom odgovorne osobe;
- (c) je rad, koji uključuje posebne opasnosti, povjeren isključivo nadležnom osoblju i da se izvodi u skladu s danim uputama;
- (d) su sve sigurnosne upute razumljive svim radnicima na koje se odnose;
- (e) su osigurana odgovarajuća sredstva prve pomoći;
- (f) se redovno provode odgovarajuće vježbe sigurnosti na radu.

2. Poslodavac vodi računa o sastavljanju i urednom vođenju dokumenta o sigurnosti i zaštiti zdravlja, dalje u tekstu „dokument o sigurnosti i zaštiti zdravlja”, koji obuhvaća odgovarajuće zahtjeve navedene u člancima 6., 9. i 10. Direktive 89/391/EEZ.

U dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja posebno mora biti vidljivo da:

- su utvrđene i procijenjene opasnosti kojima su radnici izloženi na radnim mjestima,
- se provode odgovarajuće mjere za postizanje ciljeva ove Direktive,
- je planiranje, korištenje i održavanje radnog mjesta i opreme sigurno.

Dokument o sigurnosti i zaštiti zdravlja mora biti sastavljen prije početka rada i odgovarajuće izmijenjen, ako je radno mjesto pretrpjelo veće promjene, proširenja ili prenamjene.

3. Kada su na istom radnom mjestu prisutni radnici iz različitih poduzeća, svaki je poslodavac odgovoran za sva pitanja u njegovoj nadležnosti.

Poslodavac koji je u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom zadužen za radno mjesto, koordinira provedbu svih mjera koje se odnose na sigurnost i zdravlje radnika i u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja navodi svrhu te koordinacije te mjere i postupke za njezino provođenje.

▼B

Koordinacija ne utječe na odgovornost pojedinih poslodavaca, u skladu s Direktivom 89/391/EEZ.

4. O svakoj ozbiljnijoj i/ili smrtonosnoj nesreći na radu, kao i o situacijama ozbiljne opasnosti, poslodavac u najkraćem roku obavještava nadležna tijela.

Poslodavac, prema potrebi, mora dopuniti dokument o sigurnosti i zaštiti zdravlja i zabilježiti poduzete mjere, kako bi se izbjeglo ponavljanje takvih događaja.

*Članak 4.***Zaštita od požara, eksplozija i zraka koji ugrožava zdravlje**

Poslodavac poduzima sigurnosne i druge mjere, u skladu s prirodom radnog postupka:

- s ciljem sprečavanja, otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara i eksplozija,
- i
- s ciljem sprečavanja nastanka eksplozivnog zraka i/ili zraka koji ugrožava zdravlje.

*Članak 5.***Izlaz u nuždi i oprema za spašavanje**

Poslodavac osigurava i održava odgovarajuća sredstva za mogućnost bijega i spašavanja, kojima se radnicima omogućuje brzo i sigurno napuštanje radnih mjesta u slučaju opasnosti.

*Članak 6.***Komunikacijski, alarmni i sustavi upozorenja**

Poslodavac poduzima mjere potrebne za uspostavljanje sustava upozorenja i drugih sustava komunikacije, koji omogućavaju trenutačnu pomoć, bijeg i spašavanje, ako se za tim ukaže potreba.

*Članak 7.***Obavješćivanje radnika**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 10. Direktive 89/391/EEZ, radnici i/ili njihovi predstavnici moraju biti obaviješteni o svim mjerama koje se poduzimaju u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnim mjestima, a posebno o onim mjerama koje se odnose na primjenu članka 3. do 6.
2. Obavijesti moraju biti razumljive radnicima kojima su upućene.

*Članak 8.***Zdravstveni nadzor**

1. Potrebno je uvesti mjere za osiguranje zdravstvenog nadzora, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom, koje odgovaraju opasnostima za sigurnost i zdravlje kojima su radnici na radu izloženi.

▼B

2. Mjerama iz stavka 1. svakom se radniku mora osigurati pravo na zdravstveni nadzor ili pregled prije nego što mu se dodijele dužnosti koje se odnose na djelatnosti iz članka 2. te kasnije, u pravilnim vremenskim razmacima.

3. Zdravstveni nadzor može se obavljati u okviru nacionalnog zdravstvenog sustava.

*Članak 9.***Savjetovanje s radnicima i sudjelovanje radnika**

Savjetovanje s radnicima i sudjelovanje radnika i/ili njihovih predstavnika o pitanjima obuhvaćenim ovom Direktivom odvija se u skladu s člankom 11. Direktive 89/391/EEZ.

*Članak 10.***Minimalni zahtjevi zaštite sigurnosti i zdravlja**

1. Radna mjesta koja se po prvi put koriste nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive, kako je naveden u članku 12. stavku 1., moraju ispunjavati minimalne sigurnosne i zdravstvene zahtjeve koji su utvrđeni u Prilogu.

2. Radna mjesta koja su se koristila i prije datuma stupanja na snagu ove Direktive, kako je naveden u članku 12. stavku 1., moraju ispunjavati minimalne sigurnosne i zdravstvene zahtjeve utvrđene u Prilogu, što je moguće prije, a najkasnije do isteka pet godina nakon tog datuma.

3. Prilikom izmjena, proširenja i/ili preinake radnih mjesta nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive, kako je naveden u članku 12. stavku 1., poslodavac poduzima potrebne mjere kako bi utvrdio da su te izmjene, proširenja i/ili preinake u skladu s odgovarajućim minimalnim zahtjevima utvrđenim u Prilogu.

ODJELJAK III.

OSTALE ODREDBE*Članak 11.***Prilagodbe priloga**

Isključivo tehničke prilagodbe priloga, u skladu s:

— usvajanjem direktiva u području tehničkog usklađivanja i normizacije u pogledu industrija vađenja minerala bušenjem,

i/ili

— tehničkim napretkom, izmjenama u međunarodnim propisima ili specifikacijama te novim spoznajama, koje se odnose na industrije vađenja minerala bušenjem,

donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 17. Direktive 89/391/EEZ.

▼ **B**

Članak 12.

Završne odredbe

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije 24 mjeseca nakon njezinog usvajanja. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. Kad države članice donose odredbe iz stavka 1., te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Postupak za takvu uputu donose države članice.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekstove odredaba nacionalnog prava, koje donesu ili koje je doneseno u području na koje se odnosi ova Direktiva.

▼ **M1**

▼ **B**

Članak 13.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG

**MINIMALNI SIGURNOSNI I ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI IZ ČLANKA
10. DIREKTIVE**

Uvodna napomena

Obveze utvrđene ovim Prilogom primjenjuju se kad god to zahtijevaju obilježja radnog mjesta, djelatnosti, okolnosti ili posebne opasnosti.

DIO A

Zajednički minimalni zahtjevi koji se primjenjuju na područja na kopnu i moru

1. *Stabilnost i čvrstoća*

Radna mjesta moraju biti osmišljena, izgrađena, sastavljena, korištena, nadzirana i održavana tako da odolijevaju očekivanom utjecaju okoliša.

Njihova struktura i čvrstoća moraju odgovarati prirodi njihove uporabe.

2. *Organizacija i nadzor*

2.1. Organizacija radnog mjesta

2.1.1. Radna mjesta moraju biti tako organizirana da pružaju odgovarajuću zaštitu od opasnosti. Moraju se čistiti, a bilo kakve opasne tvari ili naslage moraju biti odstranjene ili nadzirane kako ne bi ugrožavale zdravlje i sigurnost radnika.

2.1.2. Mjesta rada je potrebno planirati i napraviti sukladno ergonomskim načelima, uzimajući u obzir potrebu praćenja postupaka koji se izvode na mjestima rada, od strane radnika.

2.1.3. Područja na kojima postoji posebna opasnost moraju biti označena i imati postavljene znakove upozorenja.

2.2. *Odgovorna osoba*

Odgovorna osoba koja, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom, posjeduje znanja i sposobnosti za obavljanje ove dužnosti te koju je odredio poslodavac, mora stalno biti odgovorna za svako radno mjesto na kojem su prisutni radnici.

Poslodavac može osobno preuzeti odgovornost za radno mjesto, kako je utvrđeno u prvom stavku, ako posjeduje potrebna znanja i sposobnosti, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom.

2.3. *Nadzor*

Kako bi se osigurala zaštita sigurnosti i zdravlja radnika za vrijeme obavljanja svih radova, potrebno je osigurati nadzor koji provode osobe koje je u tu svrhu odredio poslodavac ili koje je poslodavac ovlastio da djeluju u njegovo ime i za njegov račun, a te osobe posjeduju znanja i sposobnosti potrebne za takvu dužnost, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom.

Poslodavac može osobno preuzeti nadzor iz prvog podstavka, ako posjeduje za to potrebna znanja i sposobnosti, u skladu s nacionalnim pravom i/ili praksom.

▼B2.4. *Stručno osposobljeni radnici*

Na svakom radnom mjestu na kojem su prisutni radnici, mora postojati dovoljan broj radnika koji imaju potrebna stručna znanja, iskustvo i sposobnosti za obavljanje zadataka koji su im povjereni.

2.5. *Obavješćivanje, upute i osposobljavanje*

Radnici moraju dobiti potrebne obavijesti i upute te ih se mora uključiti u osposobljavanje i ponovno osposobljavanje, čime se osigurava njihovo zdravlje i sigurnost.

Poslodavac mora osigurati da radnici dobiju razumljive upute, kako ne bi ugrozili vlastitu sigurnost i zdravlje ili sigurnost i zdravlje drugih radnika.

2.6. *Pisane upute*

Za svako radno mjesto potrebno je sastaviti pisane upute u kojima su navedena pravila kojih se treba pridržavati radi osiguranja sigurnosti i zdravlja radnika te sigurne uporabe opreme.

Upute moraju sadržavati informacije o korištenju opreme za slučajeve opasnosti i o mjerama koje se moraju poduzeti u slučaju opasnosti na radnom mjestu ili u blizini radnog mjesta.

2.7. *Sigurnosne radne metode*

Sigurnosne radne metode moraju se primjenjivati na svakom radnom mjestu ili prilikom svake djelatnosti.

2.8. *Radne dozvole*

Kada to zahtijeva dokument o sigurnosti i zaštiti zdravlja, potrebno je uvesti sustav radnih dozvola i za obavljanje opasnih djelatnosti i uobičajenih djelatnosti, koje zbog uzajamnog djelovanja s drugim djelatnostima mogu uzrokovati ozbiljne opasnosti.

Radne dozvole izdaje odgovorna osoba prije početka rada te je u njima potrebno odrediti uvjete koje treba ispuniti i mjere opreza koje je potrebno poduzimati prije, za vrijeme i nakon rada.

2.9. *Redovito preispitivanje sigurnosnih i zdravstvenih mjera*

Poslodavac mora osigurati da se poduzete mjere za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika, uključujući sustav upravljanja sigurnosnim i zdravstvenim mjerama, redovito preispituju kako bi se osigurala usklađenost s ovom Direktivom.

3. *Mehanička i električna oprema i pogon*3.1. *Općenito*

Odabir, postavljanje, stavljanje u pogon, korištenje i održavanje mehaničke i električne opreme mora se odvijati vodeći računa o sigurnosti i zdravlju radnika, pri čemu se uzimaju u obzir ostale odredbe ove Direktive te direktiva 89/392/EEZ ⁽¹⁾ i 89/655/EEZ ⁽²⁾.

Ako je smještena na području na kojem postoji opasnost od požara ili eksplozije zbog zapaljenja plina, pare ili hlapivih tekućina, oprema mora biti prikladna za uporabu u takvom području.

⁽¹⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 9. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 91/368/EEZ (SL L 198, 22.7.1991., str. 16.).

⁽²⁾ SL L 393, 30.12.1989., str. 18.

▼B

Oprema prema potrebi mora sadržavati primjerene zaštitne uređaje te sigurnosne sustave.

3.2. *Posebne odredbe*

Mehanička oprema i pogon moraju biti odgovarajuće čvrstoće i bez očitih nedostataka te moraju odgovarati svrsi za koju su namijenjeni.

Električna oprema i pogon moraju biti dostatne veličine i snage te moraju odgovarati svrsi za koju su namijenjeni.

4. *Održavanje*4.1. *Opće održavanje*

Potrebno je utvrditi primjereni program za sustavni pregled, održavanje i, prema potrebi, testiranje mehaničke i električne opreme i objekata.

Sveukupno održavanje, pregled i testiranje bilo kojeg dijela pogona i opreme mora provoditi stručna osoba.

Potrebno je voditi i na primjereni način čuvati evidenciju pregleda i testiranja.

4.2. *Održavanje sigurnosne opreme*

Odgovarajuću sigurnosnu opremu potrebno je stalno održavati spremnom za korištenje i u dobrom radnom stanju.

Održavanje se mora provoditi vodeći računa o radnim postupcima.

5. *Kontrola bušotine*

Mora se osigurati odgovarajuća oprema za kontrolu bušotine tijekom operacija bušenja, radi zaštite od erupcije.

Prilikom puštanja u rad takve opreme moraju se poštovati radni uvjeti i postojeći uvjeti bušotine.

6. *Zaštita od štetnog zraka i od opasnosti od eksplozije*6.1. *Moraju se poduzeti mjere za procjenu prisutnosti štetnog zraka i/ili potencijalno eksplozivnih tvari u zraku te za mjerenje koncentracije takvih tvari.*

Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja, moraju se osigurati kontrolne naprave za automatsko i neprekidno mjerenje koncentracije plinova na određenim mjestima, alarmi i naprave za automatsko isključivanje struje iz električnih instalacija i motora s unutarnjim izgaranjem.

Kada je osigurano automatsko mjerenje, izmjerene vrijednosti moraju se bilježiti i čuvati na način predviđen u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja.

6.2. *Zaštita od štetnog zraka*6.2.1. *Na mjestima na kojima se mogu lako nakupljati ili se nakupljaju štetne tvari, moraju se poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo njihovo sakupljanje na izvoru i uklanjanje.*

Sustav mora biti u stanju raspršiti takav štetan zrak, tako da radnici nisu izloženi riziku.

▼B

- 6.2.2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 89/656/EEZ ⁽¹⁾, na mjestima na kojima radnici mogu biti izloženi zraku štetnom za zdravlje mora biti na raspolaganju odgovarajuća i dostatna oprema za disanje i oživljavanje.

U takvim slučajevima na radnom mjestu mora biti prisutan dovoljan broj radnika osposobljenih za korištenje takve opreme.

Oprema se mora primjereno čuvati i održavati.

- 6.2.3. Ako je u zraku prisutan ili se može pojaviti vodik-sulfid ili drugi otrovni plinovi, na raspolaganju nadležnim tijelima mora biti plan zaštite u kojem se posebno navodi raspoloživa zaštitna oprema i poduzete preventivne mjere.

6.3. Smanjenje rizika od eksplozije

- 6.3.1. Potrebno je poduzeti sve potrebne mjere za sprečavanje nastanka i nakupljanja eksplozivnog zraka.

- 6.3.2. U područjima u kojima postoji opasnost od eksplozija, potrebno je poduzeti sve potrebne mjere za sprečavanje zapaljivanja eksplozivnog zraka.

- 6.3.3. Potrebno je pripremiti plan za sprečavanje eksplozija, u kojem su detaljno opisani oprema i potrebne mjere.

7. Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi

- 7.1. Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi moraju biti slobodni i moraju najkraćim putem voditi do otvorenog prostora ili do sigurnog područja, sigurnog mjesta okupljanja ili sigurnog mjesta evakuacije.

- 7.2. U slučaju opasnosti radnicima je potrebno omogućiti da što prije i što sigurnije napuste sva mjesta rada.

- 7.3. Broj, raspored i veličine evakuacijskih putova i izlaza u nuždi ovise o upotrebi, opremi i veličinama radnih mjesta te o najvećem broju osoba koje mogu biti prisutne.

Prostori za boravak i odmor moraju imati najmanje dva odvojena puta za izlaz u nuždi, koji su što više međusobno udaljeni i vode do sigurnog područja, sigurnog mjesta okupljanja ili sigurnog mjesta evakuacije.

- 7.4. Vrata za slučaj nužde moraju se otvarati prema van ili, ako to nije moguće, moraju biti klizna.

Vrata za slučaj nužde ne smiju biti zaključana ili zatvorena tako da ih osoba kojoj u slučaju opasnosti mogu zatrebati ne može lako i brzo otvoriti.

- 7.5. Posebni evakuacijski putovi i izlazi u nuždi moraju biti označeni znakovima u skladu s nacionalnim propisima, kojima se Direktiva 92/58/EEZ ⁽²⁾ prenosi u zakonodavstvo.

- 7.6. Vrata za slučaj nužde ne smiju biti zaključana.

Na evakuacijskim putovima i izlazima u slučaju nužde te prometnim putovima i vratima kojima se do njih dolazi ne smije biti zapreka, tako da ih je moguće u svakom trenutku nesmetano koristiti.

- 7.7. Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi koji moraju biti osvijetljeni, ako rasvjeta zataja moraju imati osigurano osvijetljenje odgovarajuće jakosti za slučaj opasnosti.

⁽¹⁾ SL L 393, 30.12.1989., str. 18.

⁽²⁾ SL L 245, 26.8.1992., str. 23.

▼B

8. *Provjetravanje radnih mjesta u zatvorenim prostorima*
 - 8.1. Potrebno je osigurati dovoljno svježeg zraka na radnim mjestima u zatvorenim prostorima, uzimajući u obzir radne postupke i fizičke napore radnika.

Ako se koristi sustav prisilnog provjetravanja, mora se osigurati njegovo djelovanje.

Kontrolni sustav treba dojavljivati svaki kvar, ako je to nužno za zdravlje radnika.
 - 8.2. Ako se koriste klimatizacijski uređaji ili mehanički uređaji za provjetravanje, njihovim djelovanjem radnici ne smiju biti izloženi propuhu koji uzrokuje nelagodu.

Bilo kakav talog ili prljavštinu, koji mogu izravno ugroziti zdravlje radnika zbog onečišćenja zraka, mora se odmah odstraniti.
9. *Temperatura u prostorijama*
 - 9.1. Tijekom radnog vremena, temperatura u prostorijama u kojima se nalaze mjesta rada mora biti primjerena za ljude, uzimajući u obzir radne postupke i fizičke zahtjeve koji se postavljaju pred radnike.
 - 9.2. Temperatura u prostorima za odmor, prostorima za dežurstvo, sanitarnim čvorovima, blagovaonicama i prostorima za pružanje prve pomoći mora odgovarati namjeni tih prostorija.
 - 9.3. Prozori, stropni prozori (svjetlarnici) i staklene pregrade moraju onemogućiti prekomjerni učinak sunčeve svjetlosti na radnim mjestima, uzimajući u obzir prirodu posla i radnog mjesta.
10. *Podovi, zidovi, stropovi i krovovi prostorija*
 - 10.1. Podovi radnih prostora ne smiju imati opasna izbočenja, rupe ili kosine i moraju biti čvrsti, stabilni te ne smiju biti klizavi.

Radna mjesta koja uključuju radne postaje moraju biti odgovarajuće toplinski izolirana, imajući u vidu vrstu rada, kao i fizičke aktivnosti radnika.
 - 10.2. Površine podova, zidova i stropova u prostorijama moraju omogućavati čišćenje ili obnavljanje, u skladu s odgovarajućim higijenskim standardima.
 - 10.3. Prozirni ili providni zidovi, a posebno staklene pregrade u prostorijama ili u blizini radnih mjesta i prometnih putova, moraju biti jasno označeni i izrađeni od sigurnosnog materijala ili ograđeni od takvih mjesta ili prometnih putova, kako bi se spriječilo ozljeđivanje radnika u slučaju njihova loma.
 - 10.4. Ne smije se dozvoliti pristup krovovima koji su izrađeni od materijala nedovoljne čvrstoće, osim ako postoji oprema koja omogućuje obavljanje rada na siguran način.
11. *Prirodna i umjetna rasvjeta*
 - 11.1. Za svako radno mjesto mora se osigurati rasvjeta koja može pružiti dovoljno svjetla, radi osiguranja zaštite zdravlja i sigurnosti osoba na radnom mjestu.
 - 11.2. Radna mjesta moraju biti u što većoj mjeri osvijetljena prirodnim svjetlom i, uzimajući u obzir klimatske uvjete, moraju biti opremljena umjetnom rasvjetom, radi osiguranja zaštite i zdravlja radnika.

▼B

- 11.3. U prostorijama u kojima se nalaze radna mjesta te u hodnicima, rasvjetne instalacije moraju biti postavljene tako da vrsta rasvjete ne utječe na opasnost od nesreće za radnike.
- 11.4. U slučaju gubitka umjetne rasvjete, radna mjesta na kojima su radnici izloženi rizicima moraju biti opremljena rasvjetom primjerene jakosti za slučaj nužde.
- 11.5. Rasvjetne instalacije moraju biti postavljene tako da omogućavaju da operativna kontrolna područja, evakuacijski putovi, područja utovara i opasna područja ostanu osvijetljeni.

Kada su radna mjesta zauzeta samo povremeno, obveza iz prvog stavka ograničena je na razdoblje u kojem su radnici prisutni.

12. *Prozori i svjetlarnici*

- 12.1. Prozori, svjetlarnici i ventilacijski uređaji koji se mogu otvarati, podešavati ili učvršćivati moraju biti oblikovani tako da omogućavaju sigurno obavljanje tih radnji.

Ne smiju biti postavljeni tako da predstavljaju opasnost za radnike kada su otvoreni.

- 12.2. Čišćenje prozora i svjetlarnika ne smije uzrokovati opasnost.

13. *Vrata i izlazi*

- 13.1. Položaj, broj i veličina vrata i izlaza te materijali od kojih su izrađeni, ovise o prirodi i upotrebi prostorija ili područja.

- 13.2. Prozirna vrata moraju biti primjereno označena u visini očiju.

- 13.3. Pomična vrata i izlazi moraju biti prozirni ili moraju imati prozirna okna.

- 13.4. Ako prozirne i providne površine na vratima ili izlazima nisu izrađene od sigurnosnih materijala i ako postoji opasnost od ozljede radnika u slučaju njihovog razbijanja, te površine moraju biti zaštićene od loma.

- 13.5. Na kliznim vratima moraju postojati sigurnosne naprave koje sprečavaju njihovo iznenadno iskliznuće ili padanje.

- 13.6. Vrata i izlazi koji se otvaraju prema gore moraju imati mehanizam koji sprečava njihovo iznenadno zatvaranje.

- 13.7. Vrata uzduž evakuacijskih putova moraju biti primjereno označena.

Potrebno je omogućiti da se vrata u svakom trenutku otvaraju iznutra, bez posebne pomoći.

Potrebno je omogućiti otvaranje vrata uvijek kada se djelatnici nalaze na radnom mjestu.

- 13.8. U neposrednoj blizini svih prolaza, koji su prvenstveno namijenjeni prometu vozila, moraju postojati vrata za pješake, osim ako je takav prolaz siguran za pješake. Takva vrata moraju biti jasno označena i prohodna.

- 13.9. Vrata na mehanizirani pogon i izlazi moraju funkcionirati tako da ne predstavljaju opasnost za radnike.

Moraju biti opremljeni jasno vidljivim i dostupnim spravama za zatvaranje u slučaju opasnosti te mora biti omogućeno ručno otvaranje, ako se u slučaju prekida električne energije ne otvaraju automatski.

- 13.10. Kada se za sprečavanje pristupa bilo kojem mjestu koriste lanci ili slične naprave, oni moraju biti jasno vidljivi i odgovarajuće označeni znakovima koji označavaju zabranu ili upozorenje.

▼ B14. *Prometni putovi*

- 14.1. Pristup radnim mjestima mora biti siguran, a u slučaju opasnosti mora omogućavati brzo i sigurno napuštanje radnih mjesta.
- 14.2. Proračuni, dimenzije i postavljanje prometnih putova, uključujući stepenice, pričvršćene ljestve, utovarna mjesta i rampe, moraju omogućavati jednostavan, siguran i prikladan pristup za pješake ili vozila, na način koji ne ugrožava radnike koji rade u blizini tih prometnih putova.
- 14.3. Dimenzije putova koje koriste pješaci i/ili vozila za prijevoz roba moraju odgovarati broju mogućih korisnika te vrsti djelatnosti.

Ako se na prometnim putovima koriste prijevozna sredstva, potrebno je osigurati dostatan sigurnosni razmak za pješake.

- 14.4. Potrebno je osigurati dostatan razmak između prometnih putova za vozila i glavnog ulaza, vrata, prolaza za pješake, hodnika te stubišta.
- 14.5. Prometni i prilazni putovi moraju biti jasno označeni zbog zaštite radnika.

15. *Opasna područja*

- 15.1. Ako radna mjesta obuhvaćaju područja na kojima zbog prirode posla postoje opasnosti kao što su padanje radnika ili predmeta, ta mjesta moraju u najvećoj mogućoj mjeri biti opremljena napravama koje sprečavaju ulazak neovlaštenih radnika na ta područja.
- 15.2. Potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere radi zaštite radnika koji su ovlašteni ulaziti na područja opasnosti.
- 15.3. Opasna područja moraju biti jasno označena.

16. *Veličina i prostranost prostorija - sloboda kretanja na mjestima rada*

- 16.1. Radne prostorije moraju biti dovoljno široke, visoke i prostrane, kako bi se radnicima omogućilo obavljanje posla bez opasnosti za njihovu sigurnost, zdravlje ili udobnost.
- 16.2. Veličina slobodnog područja na mjestu rada radnicima mora omogućiti dovoljno prostora za slobodno kretanje i sigurno obavljanje rada.

17. *Prostorije za odmor*

- 17.1. Kada to nalaže sigurnost i zaštita zdravlja radnika, posebno zbog vrste djelatnosti koja se obavlja ili zbog prisutnosti većeg broja zaposlenika, potrebno je osigurati prostorije za odmor koje su lako dostupne.

Ova se odredba ne primjenjuje na radnike koji su zaposleni u uredima ili sličnim radnim prostorima u kojima je moguć jednaki odmor za vrijeme pauza.

- 17.2. Prostorije za odmor moraju biti dovoljno velike i opremljene potrebnim brojem stolova i stolica s naslonima za sve radnike.
- 17.3. U prostorijama za odmor moraju se uvesti odgovarajuće mjere za zaštitu nepušača od neugodnosti koje uzrokuje duhanski dim.
- 17.4. Ako tijekom radnog vremena dolazi do redovnog i čestog prekida rada, a nije osigurana prostorija za odmor, potrebno je osigurati druge prostorije u kojima radnici mogu boraviti za vrijeme tih prekida, ako je to potrebno, radi zaštite njihove sigurnosti i zdravlja.

Potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu nepušača od neugodnosti uzrokovanih duhanskim dimom.

▼B

18. *Radna mjesta na otvorenom*
- 18.1. Mjesta rada, prometni putovi i ostala područja ili objekti koji se koriste ili na kojima se zadržavaju radnici tijekom rada, moraju biti organizirani tako da se pješaci i vozila mogu sigurno kretati.
- 18.2. Ako danje svjetlo nije dostatno, radna mjesta na otvorenom moraju se primjereno osvijetliti umjetnom rasvjetom.
- 18.3. Ako su radnici zaposleni na mjestima rada na otvorenom, takva mjesta moraju biti u najvećoj mogućoj mjeri uređena tako da:
- (a) su radnici zaštićeni od loših vremenskih uvjeta te prema potrebi od padajućih predmeta;
 - (b) radnici nisu izloženi štetnoj razini buke niti štetnim vanjskim utjecajima, kao što je plin, para ili prašina;
 - (c) radnici u slučaju opasnosti mogu brzo napustiti svoja mjesta rada ili da im se može brzo pružiti pomoć;
 - (d) radnici ne mogu pasti ili se pokliznuti.
19. *Trudnice i dojilje*
- Trudnicama i dojiljama treba se omogućiti ležanje i odmaranje u odgovarajućim uvjetima.
20. *Radnici s invaliditetom*
- Radna mjesta moraju biti uređena tako da se vodi računa o radnicima s invaliditetom, ako je to potrebno.
- Ova se odredba posebno odnosi na vrata, prolaze, stubišta, tuševе, umivaonike, nužnike i mjesta rada, koje koriste ili na kojima rade osobe s invaliditetom.

DIO B**Posebni minimalni zahtjevi koji se primjenjuju na područja na kopnu**

1. *Otkrivanje i gašenje požara*
- 1.1. Prilikom planiranja, postavljanja, opremanja, stavljanja u pogon, korištenja i održavanja radnih mjesta, potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara iz izvora utvrđenih u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja.
- Potrebno je osigurati brzo i učinkovito gašenje požara.
- 1.2. Radna mjesta moraju biti opremljena odgovarajućom protupožarnom opremom i prema potrebi detektorima dima i alarmnim sustavima.
- 1.3. Neautomatska protupožarna oprema mora biti lako dostupna i jednostavna za uporabu i prema potrebi zaštićena od oštećenja.
- 1.4. U planu zaštite od požara, koji se mora čuvati na mjestu rada, moraju biti detaljno navedene mjere opreza koje je u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. ove Direktive potrebno poduzeti u svrhu otkrivanja i gašenja požara i zaštite od njegovog nastanka i širenja.

▼B

- 1.5. Protupožarna oprema mora biti označena znakovima, u skladu s nacionalnim propisima, kojima se Direktiva 92/58/EEZ prenosi u zakonodavstvo.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i izrađeni od trajnoga materijala.

2. *Daljinsko upravljanje u slučaju nužde*

Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja, potrebna je određena oprema s kojom se može u hitnom slučaju daljinski upravljati s prikladnih lokacija.

Takva oprema mora uključivati sustav za izolaciju i isključivanje bušotina, postrojenja i cjevovoda.

3. *Uobičajena komunikacija i komunikacija u slučaju opasnosti*

- 3.1. Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja, svako radno mjesto na kojem su prisutni radnici mora biti opremljeno:

(a) akustičkim i optičkim sustavom koji je prema potrebi u stanju odaslati znak alarma do svih mjesta na kojima rade radnici;

(b) akustičkim sustavom koji se može jasno čuti na svim dijelovima objekta na kojima su radnici često prisutni.

- 3.2. Naprave za pokretanje alarma moraju biti postavljene na prikladnim lokacijama.

- 3.3. Kada su radnici prisutni na radnim mjestima na kojima uobičajeno nisu prisutni, moraju imati na raspolaganju odgovarajući sustav komunikacije.

4. *Sigurna mjesta za okupljanje i poimenični popis*

Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja, potrebno je utvrditi sigurna mjesta za okupljanje i voditi poimenične popise radnika.

5. *Sredstva za evakuaciju i bijeg*

- 5.1. Radnike je potrebno osposobiti za primjereno postupanje u slučajevima opasnosti.

- 5.2. Opremu za spašavanje potrebno je čuvati spremnu za uporabu na lako dostupnim i odgovarajućim mjestima.

- 5.3. Kada su evakuacijski putovi teško prohodni i ako postoji mogućnost za prisutnost zraka koji se ne može udisati, na mjestu rada moraju postojati pojedinačne naprave za spašavanje i za trenutačnu uporabu.

6. *Vježbe sigurnosti*

Na radnim mjestima na kojima su uobičajeno prisutni radnici potrebno je redovno provoditi vježbe sigurnosti.

Osnovna svrha takvih vježbi je osposobljavanje i provjeravanje spremnosti radnika kojima su dodijeljene posebne zadaće u slučaju opasnosti, a koje uključuju uporabu, rukovanje i rad s opremom za slučaj opasnosti, uzimajući u obzir mjerila propisana dokumentom o sigurnosti i zaštiti zdravlja, kako je utvrđeno u točki 1.1.

Prema potrebi, radnici koji su za to određeni moraju biti osposobljeni za ispravnu uporabu, rukovanje ili rad s takvom opremom.

▼B7. *Sanitarna oprema*7.1. *Svlačionice i ormarići*

- 7.1.1. Radnicima koji moraju nositi posebnu radnu odjeću i koji se zbog zdravstvenih razloga ili razloga pristojnosti ne mogu presvlačiti u drugoj prostoriji, potrebno je osigurati odgovarajuće svlačionice.

Svlačionice moraju biti lako dostupne, dovoljno prostrane te opremljene sjedalima.

- 7.1.2. Svlačionice moraju biti dovoljno velike i opremljene tako da radnici mogu zaključati svoju odjeću za vrijeme radnog vremena.

Ako to zahtijevaju okolnosti (npr. opasne tvari, vlaga, nečistoća), ormarići za radnu odjeću moraju biti odvojeni od onih za običnu odjeću.

Potrebno je predvidjeti mogućnost sušenja mokrih radnih odijela.

- 7.1.3. Potrebno je predvidjeti odvojene svlačionice ili odvojeno korištenje svlačionica za muškarce i žene.

- 7.1.4. Ako prema točki 7.1.1. nisu potrebne svlačionice, svakom se radniku mora osigurati prostor za odlaganje odjeće.

7.2. *Tuševi i umivaonici*

- 7.2.1. Radnicima je potrebno osigurati odgovarajuće i prikladne tuševe, ako su potrebni zbog prirode posla ili zbog zdravstvenih razloga.

Potrebno je predvidjeti odvojene prostorije s tuševima ili odvojeno korištenje prostorija s tuševima za muškarce i žene.

- 7.2.2. Prostorije s tuševima moraju biti dovoljno velike da omogućuju radnicima neometano pranje u primjerenim higijenskim uvjetima.

Tuševi moraju biti opremljeni toplom i hladnom tekućom vodom.

- 7.2.3. Ako prema prvom podstavku točke 7.2.1. tuševi nisu potrebni, u blizini radnih postaja i svlačionica potrebno je osigurati odgovarajuće i prikladne umivaonike s toplom i hladnom tekućom vodom.

Takvi umivaonici moraju biti odvojeni za žene i muškarce ili je potrebno osigurati da se koriste odvojeno, ako je to potrebno zbog pristojnosti.

- 7.2.4. Ako su prostorije s tuševima ili umivaonicima odvojene od svlačionica, između njih mora postojati jednostavna komunikacija.

7.3. *Nužnici i umivaonici*

U blizini radnih postaja, prostorija za odmor, svlačionica te prostorija u kojima su smješteni tuševi ili umivaonici moraju postojati odvojene prostorije s odgovarajućim brojem nužnika i umivaonika.

Potrebno je osigurati odvojene nužnike ili odvojeno korištenje nužnika za muškarce i žene.

8. *Prostorije i oprema za prvu pomoć*

- 8.1. Oprema za prvu pomoć mora odgovarati vrsti aktivnosti koje se provode.

Potrebno je osigurati jednu ili više prostorija za pružanje prve pomoći.

U tim prostorijama moraju biti istaknute jasne upute za prvu pomoć u slučaju nesreće.

▼B

- 8.2. Prostorije za prvu pomoć moraju biti opremljene osnovnim uređajima i opremom za prvu pomoć i moraju biti lako dostupne za nosila.

Prostorije moraju biti obilježene oznakama u skladu s nacionalnim propisima kojima se Direktiva 92/58/EEZ prenose u zakonodavstvo.

- 8.3. Pored toga, oprema prve pomoći mora biti na raspolaganju na svim mjestima na kojima je to potrebno zbog radnih uvjeta.

Takva oprema mora biti odgovarajuće označena i lako dostupna.

- 8.4. Za uporabu raspoložive opreme prve pomoći potrebno je osposobiti dostatan broj radnika.

9. *Prometni putovi*

Na mjestima gdje cestovna vozila ulaze u radni prostor moraju se prema potrebi utvrditi prometna pravila.

DIO C

Posebni minimalni zahtjevi koji se primjenjuju na područjima na moru

1. *Uvodne napomene*

- 1.1. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 2., poslodavac koji je u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom odgovoran za radno mjesto na koje se odnosi ovaj dio C, mora osigurati da u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja bude prikazano kako se poduzimaju sve odgovarajuće mjere za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika, kako u uobičajenim tako i u izvanrednim situacijama.

U tu svrhu, tim se dokumentom mora:

- (a) utvrditi posebne izvore opasnosti povezane s radnim mjestom, uključujući bilo koje popratne aktivnosti koje bi mogle uzrokovati nezgode i imati ozbiljne posljedice za zdravlje i sigurnost radnika;
- (b) procijeniti rizik uključen u posebne izvore opasnosti, navedene u točki (a);
- (c) pokazati da su poduzete odgovarajuće mjere predostrožnosti kako bi se izbjegle nezgode navedene u točki (a), ograničilo širenje nezgoda i omogućila učinkovita i kontrolirana evakuacija s radnih mjesta u slučajevima nužde;
- (d) pokazati da sustav upravljanja može ispuniti zahtjeve iz odredaba Direktive 89/391/EEZ i ove Direktive, kako u uobičajenim, tako i u kriznim situacijama.

- 1.2. Poslodavac se mora pridržavati postupaka i dogovora utvrđenih za vrijeme planiranja i provedbe svih odgovarajućih faza koje uređuje ova Direktiva.

- 1.3. Različiti poslodavci koji su odgovorni za različita radna mjesta moraju surađivati, ako je to potrebno, u pripremi dokumenta o sigurnosti i zaštiti zdravlja i poduzimanju mjera kojima se jamči sigurnost i zaštita zdravlja radnika.

2. *Otkrivanje i gašenje požara*

- 2.1. Moraju se poduzeti odgovarajuće mjere predostrožnosti, kao što je to opisano u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja i navedeno pod 1.1., radi otkrivanja i suzbijanja nastanka i širenja požara.

Ako je potrebno, moraju se postaviti pregradne stijene u svrhu odvajanja područja rizika od požara.

▼B

- 2.2. Odgovarajući sustavi za otkrivanje i gašenje požara te alarmi moraju biti osigurani na svim radnim mjestima u skladu rizikom utvrđenim u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja, kako je navedeno u točki 1.1.

Takvi sustavi mogu, između ostalog, uključivati sljedeće:

- sustavi za otkrivanje požara,
- požarne alarme,
- požarne vodovodne cijevi,
- požarne hidrante i crijeva za polijevanje,
- sustave za odvođenje vode i kontrolne naprave za vodu,
- automatske sustave za polijevanje,
- sustave za gašenje plinom,
- sustave za gašenje pjenu,
- prijenosne aparate za gašenje požara,
- vatrogasnu opremu.

- 2.3. Neautomatska oprema za gašenje požara mora biti lako dostupna, jednostavna za uporabu i, ako je potrebno, zaštićena od oštećivanja.

- 2.4. U planu zaštite od požara, koji se mora čuvati na mjestu rada, moraju biti detaljno navedene mjere opreza koje je potrebno poduzeti radi otkrivanja, gašenja i zaštite od nastanka i širenja požara.

- 2.5. Sustavi za hitne slučajeve moraju biti odijeljeni ili na drugi način zaštićeni od nezgoda, kako bi se osigurala njihova djelotvornost u hitnom slučaju.

Ako je potrebno, takvi se sustavi moraju udvostručiti.

- 2.6. Oprema mora biti označena znakovima, u skladu s nacionalnim propisima kojima se Direktiva 92/58/EEZ prenosi u zakonodavstvo.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i izrađeni od trajnog materijala.

3. *Daljinsko upravljanje u slučaju nužde*

- 3.1. Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja navedenom u točki 1.1., potrebno je uspostaviti sustav daljinskog upravljanja za slučajevne nužde.

Taj sustav mora uključivati postaje za praćenje na odgovarajućim lokacijama koje se mogu koristiti u slučaju nužde, uključujući prema potrebi postaje za praćenje na sigurnim mjestima za okupljanje i evakuacijskim postajama.

- 3.2. Sustav za daljinsko upravljanje, naveden u točki 3.1., mora biti opremljen barem sustavom za prozračivanje, sustavom za isključivanje opreme koja se može zapaliti, sustavom za sprečavanje istjecanja zapaljivih tekućina i plinova te sustavom za zaštitu od požara i nadzor bušotine.

4. *Uobičajena komunikacija i komunikacija u slučaju opasnosti*

- 4.1. Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja navedenom u točki 1.1., svako radno mjesto na kojem su prisutni radnici mora biti opremljeno:

- akustičkim i optičkim sustavom koji je prema potrebi u stanju odaslati znak alarma do svih mjesta na kojima rade radnici,
- akustičkim sustavom koji se može jasno čuti na svim dijelovima objekta na kojima su radnici često prisutni,

▼B

— sustavom koji omogućuje održavanje komunikacije s obalom i spasilačkim službama.

- 4.2. Takvi sustavi moraju ostati operativni u slučaju nužde.

Akustički sustavi moraju se nadopuniti komunikacijskim sustavima koji nisu ovisni o opskrbi električnom energijom.

- 4.3. Naprave za pokretanje alarma moraju biti postavljene na prikladnim mjestima.

- 4.4. Kada su radnici prisutni na radnim mjestima na kojima uobičajeno nisu prisutni, moraju imati na raspolaganju odgovarajući sustav komunikacije.

5. *Sigurna mjesta za okupljanje i poimenični popisi*

- 5.1. Moraju se poduzeti odgovarajuće mjere radi zaštite mjesta evakuacije i sigurnih mjesta za okupljanje, od vrućine, dima i, u najvećoj mogućoj mjeri, od posljedica eksplozije te osigurati da putovi za izlaz u nuždi prema i od evakuacijskih točaka i sigurnih mjesta za okupljanje ostanu prohodni.

Takve mjere radnicima moraju osigurati dovoljno vremena za sigurno planiranje i provođenje evakuacije, bijega i spašavanja, kada je to potrebno.

- 5.2. Kada se to zahtijeva u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja navedenom u točki 1.1., jedna od zaštićenih lokacija opisana u točki 5.1. mora osigurati odgovarajuće pogodnosti koje omogućuju daljinsko upravljanje opremom opisanom u točki 3. ovog dijela C i komunikaciju s obalom i spasilačkim službama.

- 5.3. Sigurna mjesta za okupljanje i evakuacijske točke moraju biti lako dostupni iz smještajnih i radnih prostora.

- 5.4. Za svako pojedinačno sigurno mjesto za okupljanje mora se voditi i ažurirati popis s imenima radnika postavljenih na to mjesto.

- 5.5. Popis osoba s posebnim zaduženjima u slučaju nužde mora se istaknuti na prikladnim lokacijama na radnim mjestima.

Njihova imena moraju biti ubilježena u pisanim uputama, iz točke 3.6. dijela A.

6. *Sredstva za evakuaciju i bijeg*

- 6.1. Radnike je potrebno osposobiti za primjereno postupanje u slučajevima opasnosti.

Pored osposobljavanja za slučajeve opće opasnosti, radnici se moraju posebno osposobljavati za određeno radno mjesto, za koje je takvo osposobljavanje opisano u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja iz točke 1.1.

- 6.2. Radnici moraju biti odgovarajuće osposobljeni u području tehnika preživljavanja, uzimajući u obzir mjerila postavljena u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja iz točke 1.1.

- 6.3. Na svakom radnom mjestu mora biti osigurana odgovarajuća i dostatna oprema za evakuaciju u nuždi i oprema za neposredan bijeg u more.

- 6.4. Potrebno je sastaviti plan spašavanja na moru i evakuacije s radnog mjesta.

Taj plan, koji se mora temeljiti na dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja iz točke 1.1., mora osigurati korištenje brodova i helikoptera u pripravnosti te uključivati mjerila koja se odnose na nosivost i vrijeme odziva brodova i helikoptera u pripravnosti.

▼B

U dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja mora biti navedeno pretpostavljeno vrijeme odziva za svaki objekt.

Brodovi u pripravnosti moraju biti tako planirani i opremljeni da ispunjavaju uvjete u pogledu evakuacije i spašavanja.

6.5. Minimalni uvjeti za svaki čamac za spašavanje, plutače, pojaseve i prsluke za spašavanje su sljedeći:

- moraju biti prikladni i opremljeni za dovoljno dugo održavanje na životu,
- mora ih biti dovoljno, kao da su prisutni svi radnici,
- moraju biti takve vrste koja odgovara radnom mjestu,
- moraju biti izrađeni od prikladnih materijala, imajući u vidu njihovu funkciju spašavanja života te okolnosti u kojima se mogu koristiti i držati pripravnima za uporabu, i
- moraju biti takve boje da su upadljivi kada se koriste i opremljeni sredstvima koje korisnik može upotrijebiti kako bi privukao pažnju spasitelja.

6.6. Odgovarajuća oprema za spašavanje mora biti na raspolaganju za trenutnu uporabu.

7. *Vježbe sigurnosti*

Na radnim mjestima na kojima su uobičajeno prisutni radnici moraju se u redovno izvoditi sigurnosne vježbe, kojima:

- se osposobljavaju svi radnici kojima su povjerena posebna zaduženja, uključujući uporabu, rukovanje ili rad s opremom za slučaj nužde, i provjerava se njihova osposobljenost za izvršavanje tih zaduženja, uzimajući u obzir mjerila propisana dokumentom o sigurnosti i zaštiti zdravlja iz točke 1.1.

Ako je potrebno, radnici se moraju izvježbati za pravilnu uporabu, rukovanje ili rad s opremom,

- se sva oprema za slučaj nužde, koja se koristi za vježbu, pregleda, očisti i, kada je to potrebno, ponovno napuni ili nadomjesti, a sva korištena prenosiva oprema se vraća na mjesto na kojem se uobičajeno čuva,
- se provjerava djelovanje čamaca za spašavanje.

8. *Sanitarna oprema*

8.1. *Svlačionice i ormarići*

8.1.1. Radnicima, koji moraju nositi posebnu radnu odjeću i koji se zbog zdravstvenih razloga ili razloga pristojnosti ne mogu presvlačiti u drugoj prostoriji, potrebno je osigurati odgovarajuće svlačionice.

Svlačionice moraju biti lako dostupne, dovoljno prostrane te opremljene sjedalima.

8.1.2. Svlačionice moraju biti dovoljno velike i opremljene tako da radnici mogu zaključati svoju odjeću za vrijeme radnog vremena.

Ako to zahtijevaju okolnosti (npr. opasne tvari, vlaga, nečistoća), ormarići za radnu odjeću moraju biti odvojeni od ormarića za običnu odjeću.

Potrebno je predvidjeti mogućnost sušenja mokrih radnih odijela.

▼B

- 8.1.3. Potrebno je predvidjeti odvojene svlačionice ili odvojeno korištenje svlačionica za muškarce i žene.
- 8.1.4. Ako nisu potrebne svlačionice, prema točki 8.1.1., svakom se radniku mora osigurati prostor za odlaganje odjeće.
- 8.2. **Tuševi i umivaonici**
- Pored pogodnosti koje su osigurane u svakom smještajnom prostoru, prema potrebi, u blizini mjesta rada moraju biti osigurani prikladni tuševi i umivaonici.
- 8.3. **Nužnici i umivaonici**
- Pored pogodnosti koje su osigurane u svakom smještajnom prostoru, u blizini radnih stanica moraju prema potrebi biti osigurani nužnici i umivaonici.
- Treba osigurati odvojene nužnike ili odvojeno korištenje nužnika za muškarce i žene.
9. *Prostorije i oprema za prvu pomoć*
- 9.1. Potrebno je osigurati jednu ili više prostorija za pružanje prve pomoći, u skladu s veličinom objekta i vrstom aktivnosti koja se provodi.
- 9.2. Prostorije za prvu pomoć moraju imati odgovarajuću opremu, lijekove i dostatan broj osposobljenih radnika, kako to nalažu okolnosti, za pružanje prve pomoći ili, kada je to potrebno, liječenje prema uputama ovlaštenog profesionalnog liječnika (koji može ili ne mora biti prisutan).
- Prostorije moraju biti obilježene oznakama, u skladu s nacionalnim propisima, kojima se Direktiva 92/58/EEZ prenosi u zakonodavstvo.
- 9.3. Pored toga, oprema prve pomoći mora biti na raspolaganju na svim mjestima na kojima je to potrebno zbog radnih uvjeta.
- Ova oprema mora biti odgovarajuće označena i lako dostupna.
10. *Smještaj*
- 10.1. Ako tako nalažu vrsta, opseg i trajanje radova, poslodavac mora radnicima osigurati smještaj koji mora biti:
- prikladno zaštićen od posljedica eksplozije, dima i plina te izbijanja i širenja požara, kao što je to opisano u dokumentu o sigurnosti i zaštiti zdravlja iz točke 1.1,
 - prikladno opremljen napravama za prozračivanje, grijanjem i rasvjetom,
 - opremljen s najmanje dva odvojena izlaza za slučaj opasnosti, na svakoj razini,
 - zaštićen od buke, mirisa i dima s drugih područja, koji mogu biti opasni za zdravlje te od nepovoljnog vremena,
 - odvojen od svih mjesta rada i udaljen od opasnog područja.
- 10.2. Takav smještaj mora imati dovoljno kreveta ili ležaja za broj osoba koji se očekuje da će spavati u tom objektu.
- Svaka prostorija namijenjena smještaju mora imati dovoljno prostora za spremanje odjeće osoba koje u njoj borave.
- Moraju se osigurati odvojene spavaonice za muškarce i žene.
- 10.3. Takav smještaj mora uključivati dovoljan broj tuševa i umivaonika s toplom i hladnom tekućom vodom.

▼B

Moraju se osigurati odvojene prostorije s tuševima ili odvojeno korištenje prostorija s tuševima za muškarce i žene.

Tuševi moraju biti dovoljno prostrani, kako bi se svakom radniku omogućilo neometano pranje u odgovarajućim higijenskim uvjetima.

- 10.4. Smještaj mora biti opremljen dovoljnim brojem nužnika i umivaonika.

Moraju postojati pretpostavke za odvojene objekte ili odvojeno korištenje takvih objekata za muškarce i žene.

- 10.5. Smještaj i oprema moraju se održavati u skladu s odgovarajućim higijenskim standardima.

11. *Operacije helikopterima*

- 11.1. Platoi za helikoptere na radnim mjestima moraju biti dovoljno veliki i smješteni tako da omogućuju neometani pristup, kako bi ih i najveći helikopter mogao koristiti, u najlošijim uvjetima u kojima se može zateći.

Plato za helikopter mora biti planiran i izrađen u skladu sa svrhom za koju je namijenjen.

- 11.2. U neposrednoj blizini područja za slijetanje mora biti pohranjena i spremna za korištenje oprema za slučaj nezgode.

- 11.3. Na objektu u kojem su smješteni radnici, na platou za helikopter, za vrijeme kretanja helikoptera mora biti dostupan dovoljan broj osoba obučениh za djelovanje u slučaju nužde.

12. *Postavljanje objekata na moru - sigurnost i stabilnost*

- 12.1. Tijekom utvrđivanja položaja objekata na moru moraju se poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala sigurnost i zdravlje radnika u industrijama vađenja minerala bušenjem.

- 12.2. Aktivnosti i pripreme za postavljanje objekata na moru moraju se izvoditi tako da osiguravaju stabilnost i sigurnost tih objekata.

- 12.3. Korištena oprema i postupci za izvođenje aktivnosti iz točke 12.1. moraju biti takvi da smanje bilo koji rizik za radnike u industrijama vađenja minerala bušenjem, uzimajući u obzir i uobičajene i krizne uvjete.